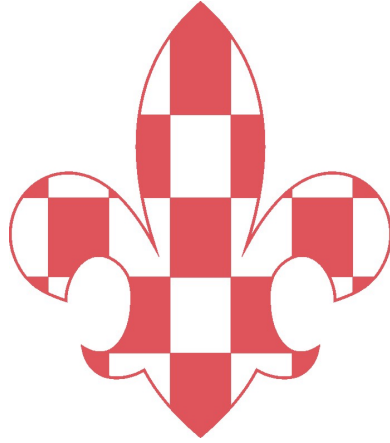

SAVEZ IZVIĐAČA HRVATSKE

**OSNOVE ZA RAD
DOBNE SKUPINE**

ISTRAŽIVAČA

Veljača, 2001.

ODGOJNO-OBRAZOVNI CILJEVI

Polazeći od općih odgojno-obrazovnih ciljeva skautskog pokreta, a sukladno s temeljnim principima, skautskom metodom i specifičnostima sadržaja izviđačkog-skautskog programa, ovdje se postavljaju načini izbora odgojno-obrazovnih ciljeva za dobnu skupinu našeg članstva, **IZVIĐAČE ISTRAŽIVAČE**.

Savez izviđača Hrvatske kao odgojno-obrazovne ciljeve postavlja rezultate koje mlada osoba, kroz više područja osobnog razvoja, može dostići svladavanjem izviđačkog programa koji je predviđen za tu dobnu skupinu članstva. Oni slijede isti odgojno-obrazovni put generalno postavljen u skautskom pokretu, kako bi se osigurao stalan i postupan nastavak svestranog razvoja ka usvajanju pozitivnih ljudskih osobina i razvoju svih osobnih potencijala mladog člana.

Po preporuci Svjetskog skautskog pokreta (WOSM) u određivanju odgojno-obrazovnih ciljeva i načina njihovog ostvarenja, svaka nacionalna organizacija članica postavlja osnovne pravce njihovog ostvarenja u svim područjima osobnog razvoja mladog člana.

Ostvarivanjem ovog programa u Savezu izviđača Hrvatske kod članova ove dobne skupine nastojat ćemo dostići njihov:

- **TJELESNI RAZVOJ** - kao postajnje odgovornim za rast i djelovanje svog vlastitog tijela, a kroz:
 - ⇒ svijest i spoznaju o vlastitom tjelesnom rastu,
 - ⇒ prepoznavanje svojih potreba,
 - ⇒ održavanje svoga zdravlja i higijene i
 - ⇒ postizanje okretnosti i spretnosti;
- **UMNI RAZVOJ** - kao razvoj djetetovih sposobnosti mišljenja, inoviranja i upotrebljavanja informacija na individualni način kako bi se prilagodio novoj situaciji, a kroz:
 - ⇒ prikupljanje informacija,
 - ⇒ procesiranje i analiziranje informacija i
 - ⇒ rješavanje problema;
- **OSJEĆAJNI RAZVOJ** - kao prepoznavanje vlastitih osjećaja i učenje njihovog izražavanja u svrhu postignuća i održavanja unutarnjeg stanja slobode, uravnoteženosti i emocionalne zrelosti, a kroz:
 - ⇒ samospoznavanje i svjesnost o sebi,
 - ⇒ samoizražavanje i potvrđivanje i
 - ⇒ odgovornost i samokontrolu;
- **DRUŠTVENI RAZVOJ** - kao usvajanje koncepta međuovisnosti s drugima i razvijanje sposobnosti za suradnju i vođenje, a kroz:
 - ⇒ suodnose i komuniciranje s drugima,
 - ⇒ suradnju i vođenje i
 - ⇒ solidarnost i služenje;

- **DUHOVNI RAZVOJ** - kao postizanje dubljeg znanja i razumijevanja duhovnog nasljeđa vlastitog društva, otkrivanjem duhovne stvarnosti koja daje smisao životu i vodi k zaključcima o svakodnevnom životu pojedinca, istovremeno poštivajući duhovni izbor drugih, a kroz:
 - ⇒ poticanje dobrodušnosti,
 - ⇒ promišljanje o prirodi,
 - ⇒ promišljanje čuda i umnosti stvaranja,
 - ⇒ rad na unaprjeđenju sebe i svijeta,
 - ⇒ molitvu i promišljanje i
 - ⇒ otkrivanje duhovnosti;

- **RAZVOJ KARAKTERA** - kao prepoznavanje odgovornosti prema sebi i svom pravu na razvoj, učenje i rast u traženju sreće, istovremeno poštivajući druge. Kao učenje vlastitog potvrđivanja, donošenja vlastitih odluka, postavljanje ciljeva i prepoznavanje potrebnih koraka k njihovom dostizanju, a kroz:
 - ⇒ stvaranje osobnog identiteta,
 - ⇒ razvijanje samostalnosti i
 - ⇒ poticanje posvećenosti i požrtvornosti.

U ostvarivanju svih ovih područja osobnog razvoja mlade osobe, a prema postavljenim odgojno-obrazovnim ciljevima u Savezu izviđača Hrvatske, programski sadržaji rada trebaju biti formulirani kao:

- **znanje koje treba usvojiti - (ZNATI);**
- **vještine koje treba razviti - (ČINITI);**
- **stavovi koje treba izgraditi - (BITI) i**
- **interes i motivi koje treba pobuditi - (HTJETI).**

OSNOVE RADA IZVIĐAČA ISTRAŽIVAČA

I. ORGANIZIRANOST DOBNE SKUPINE

• ČLANSTVO I NAČIN ORGANIZIRANJA

Članovi organizacije uzrasta od 16 do 20 godina (u pravilu od I. razreda srednje škole) pripadaju dobnoj skupini **izviđača istraživača**. Organizirani su u patrolama istraživača koje mogu brojati od 8 do 20 članova. Patrole mogu biti sastavljene od članova oba spola, prema želji, nahodjenju i tradiciji u dotičnoj sredini.

Dvije ili više patrola izviđača istraživača mogu se udružiti u družinu izviđača istraživača.

Družina i patrola izviđača istraživača se ne odvajaju organizacijski po akcijama iz svoje mjesne udruge - odreda, već u sklopu nje ostvaruju između ostalih i samostalne aktivnosti u funkciji svoje programske kategorije.

• OBILJEŽJA

Zbog pojačanja povezanosti, osjećaja identifikacije i pripadnosti članova svojoj temeljnoj skupini - patroli, ali i svojoj široj skupini - družini, poželjno je uvođenje simbola skupine: zastave, poklika, maskote i sl., ovisno o mašti i kreativnosti članova.

Patrola istraživača ima svoje ime, poklik i druga obilježja koje odabiru sami članovi prema duhu patrole.

Patrola ima svoju zastavu, prema pravilniku Saveza, na kojoj je ime i znak patrole.

Družina ima ime, znak i zastavu izrađenu prema pravilniku Saveza. Družina ima i druga obilježja: poklik, maskotu i sl., koja odabiru sami članovi.

II. VOĐENJE PATROLE I DRUŽINE IZVIĐAČA ISTRAŽIVAČA

Vođa patrole

Patrolu organizacijski predvodi i koordinira **vođa patrole - mentor** koji nije mlađi od 18 godina. Vođa patrole treba biti stručno osposobljen što znači da je stekao "uvjerenje o osposobljenosti za samostalno vođenje patrole izviđača istraživača". Poželjno je da je Instruktor SIH-a. On je odgovoran za programski rad patrole. Njemu pomaže mlađi pomoćnik iz patrole **zamjenik vođe**. Zamjenik vođe patrole može biti i mlađi od 18 godina. Pomažući vođi patrole u provođenju programskog rada patrole, on se kroz taj rad obučava za buduću stručnu izobrazbu na zvaničnim tečajevima i seminarima radi stjecanja kvalifikacije vođe i zvanja Instruktor.

Obavljanje zadataka vođe patrole može se povjeriti i izviđaču ili planinki (pa i mlađima od 18 godina) koji su završili "voditeljski tečaj", ali nisu još stekli "uvjerenje o osposobljenosti za samostalno vođenje patrole izviđača istraživača", pod uvjetom da o njihovom radu s patrolom i o radu te patrole kao cjeline, posebno skrbi osoba koja

ima spomenuto uvjerenje (napr. vođa družine ili njegov pomoćnik koji skrbi o dvije ili više patrole, ili sl.).

Sve odluke oko rada patrole, patrola donosi kao cjelina. Članovi u patroli dijele dužnosti koje omogućuju postojanje i rad patrole, ali su ujedno i pedagoške

aktivnosti razvijanja sposobnosti i odgovornosti među članovima, to su: blagajnik, ekonom, ljetopisac, i drugo, primjereno programskim aktivnostima istraživača. Ovo osobito dolazi do izražaja u pripremi akcija koje se u potpunosti samostalno pripremaju po specijaliziranim segmentima svih članova sudionika.

Vođa družine

Družinu izviđača istraživača predvodi punoljetna osoba **vođa družine izviđača istraživača**, instruktor SIH-a. Vođa družine treba biti stručno osposobljen tako da je stekao uvjerenje o osposobljenosti za samostalno vođenje družine izviđača istraživača. Također je preporučljivo da ima licencu bar za neko od zvanja "programskog instruktora".

Starješina družine

Starješina družine je odrasla osoba koja svojim životnim i pedagoškim iskustvom pomaže životu družine, ostvarenju njenih programskih zadataka, ali prvenstveno razvija odgojnu i etičku razinu rada članova. Kontaktira s javnošću i roditeljima. U pravilu vodi Savjet družine.

Družina ima svoju upravu, zbor, a može imati i savjet.

Upravu družine izviđača istraživača čine: vođa družine, njegov pomoćnik, vođe patrole, starješina družine, blagajnik i ekonom družine, te eventualne druge osobe čije funkcije družina ocjenjuje neophodnima u podršci programskog rada. Uprava i vođa družine operativno vode družinu.

Zbor družine čine svi članovi družine. Sastaje se najmanje jednom godišnje radi rasprave o ostvarenim programima i planovima rada družine. Odluke, koje ne stvaraju financijsko-materijalne obveze podložne zakonskoj regulativi i ne zadiru ozbiljno u sigurnost rada članova, donose svi prisutni članovi.

Savjet družine čine roditelji članova, prijatelji organizacije te odrasli članovi udruge. Članovi savjeta svojim iskustvom, osobnim ugledom i imovinom pomažu u materijalno-financijskoj potpori realiziranja programa, kao i u očuvanju pozitivnog odgojnog trenutka u radu mladeži.

Stručna izobrazba voditelja izviđača istraživača provodi se u okviru izviđačke organizacije na tečajevima i seminarima. Temeljnu kvalifikaciju voditelji stječu na državnim tečajevima organiziranim po programu izobrazbe voditelja SIH-a, za što dobivaju odgovarajuće uvjerenje i licencu osposobljenosti. Obrazovanje voditelja se upotpunjuje kroz redovne seminare na državnoj, ali i lokalnim razinama. Voditelji su dužni stalno upotpunjavati svoje znanje i stručnost u programskom radu i predvođenju svojih članova.

III. SVLADAVANJE PROGRAMA

Razvijajući BP-ovu ideju odgojnog i samoobrazovnog rada s mladima utemeljenu na življenju grupe u prirodi, rad ove dobne skupine osobito je okrenut

ambijentu i sadržajima prirode. Taj specifični, izvorno skautski model svestranog razvoja i potvrđivanja mlade osobe uz povoljne utjecaje ambijenta prirode i skladne ljudske zajednice, u ovoj fazi izviđačkog programa dobiva svoju završnu, primjensku kvalitetu. Mladi čovjek u ovom životnom razdoblju otkriva i potvrđuje

svoje dalekosežne interese, koji uz našu pomoć i pomoć programa mogu ostvariti pozitivan utjecaj na njegove daljnje životne preokupacije, a u duhovnom smislu razvijanje dostojanstva razumnog bića.

Svladavanjem programa uz primjenu skautskih principa, pridržavanjem zavjeta i zakona izviđača, pomaže se punina njihovog **tjelesnog, umnog, osjećajnog, društvenog, duhovnog i karakternog** razvoja.

• **Opći program**

Osnovni programski sadržaji nastavljaju se iz sadržaja izviđača mlađe dobi, ali uz bitno drugačiji pristup primjeren ovoj dobi, uz znatna sadržajna proširenja i produbljenja. Taj novi pristup obradi programa proizlazi iz potrebe zadovoljenja tjelesnih i psihičkih promjena mladih u fazi ranije adolescencije što se podudara s ovom dobnom skupinom. Glavne odrednice tih potreba su uže opredjeljenje pojedinca u pogledu interesnih tema, puno produbljenja stručnost u proradi i snažna potreba primjene naučenog kroz praktične, izazovne akcije u prirodi.

Opći program za izviđače istraživače sadrži određen broj tematskih cjelina grupiranih u istovjetnim programskim područjima koja se tematski proširuju, a dijelom i produbljuju.

Zbog novog pristupa primjerenog upravo toj dobnoj skupini, program "izazova" dostupan je zajedničkom radu i novim članovima.

Novi članovi imaju mogućnost kraćeg upoznavanja s osnovnim značajkama izviđačke organizacije i skautskog pokreta uopće, te programskih sadržaja mlađe kategorije članstva.

Zbog svoje znatno izražene izbornosti i individualnosti u obradi, dostupan je i jedinicama iz manjih sredina, uz neophodnu literaturu i neophodni minimum stručnih voditelja.

• **Stupnjevanost programa**

Stupnjevanošću programa i u ovoj dobnoj skupini omogućava se stimulativnije i temeljitije napredovanje člana u znanju i vještini sukladno rastu njegovih fizičkih i mentalnih sposobnosti te spremnosti za sve složenije aktivnosti u prirodi. Osim toga izbjegava se stihijski pristup u obradi programa.

Svladavanje pojedinih sadržaja do razine traženog stupnja reprodukcije znanja ili vještine prati se pojedinačno kroz akcije i aktivnosti na kojima član sudjeluje. Ostvarivanjem propisanih normi (glede broja tematskih cjelina i strukture ostvarenog programa) izviđači istraživači mogu, u pravilu, stjecati pojedinu oznaku: **1. izazov "Malog medvjeda", 2. izazov "Velikog medvjeda" i 3. izazov "Oriona"** tijekom jedne godine.

Za svladana sva tri izazova s postotkom iznad 50%, i to iz svih programskih područja te za osvojene najmanje po 2 specijalnosti uz svaki izazov, član zaslužuje posebni nagradni stupanj, znak **"Plave zvijezde"**.

- **Slobodni izbor dijelova programa**

Interesni pristup programskom radu zapravo je pravo izbora u savladavanju programa po vlastitom izboru (fakultativnost). No, to ne znači mogućnost nesavladavanja programa(!), ili krajnje mali izbor interesnih dijelova(!). Član savladava minimum iz svakog od 3 "izazova" (napr. za I. izazov "Malog medvjeda" od ukupno 1709 točaka, potrebno je ostvariti minimalno 700 točaka ili oko 40%). To osigurava barem minimalni kontinuitet i aktivnost člana u programskom radu organizacije, što je neophodno za njeno ukupno ostvarivanje ciljeva.

Fakultativni pristup u radu je jedno od bitnih načela rada u ovoj kategoriji, upravo zbog prirodnog razvitka pojedinca i produbljenja njegovog interesa za neko uže područje sadržaja rada i aktivnosti.

- **Stručnost**

U radu ove dobne skupine članstva osobito je izražena bitna različitost u metodi i pristupu radu na programu u odnosu na mlađu dob. Za mlađe kategorije programski sadržaj je prvenstveno dobar poticaj za formiranje i stimuliranje grupe, u kojoj se nastoji ostvariti pozitivni odgojni utjecaj; učenje uz rad kod mlađih izviđača važno je kao edukativni i odgojni metod, a manje po samom sadržaju. Kod generacije izviđača omladinske dobi sama struka (u našem slučaju življenje grupe u prirodi) postaje nezamjenjivo važna i opredjeljujuća za mladu osobu. Ukoliko u našim sadržajima on više ne prepoznaje mogućnost svoje osobne afirmacije i dokazivanja, izazovnog traženja smisla i mogućnosti u sebi i svijetu oko sebe - on odlazi.

- **Nositelji programa - specijalisti**

Radi zadovoljenja narasle i produbljene potrebe za stručnim znanjem iz oblasti koje skautizam primarno nudi (življenja u prirodi), stručni rad zahtjeva novi profil skautskog voditelja. Voditelj programa mora biti specijalist za jedan ili više dijelova programa - **programski instruktor**. On je licencirani nositelj stručnog znanja, "izviđački trener", koji kvalificirano i pouzdano može pripremiti izviđače istraživače za njihove "izazove". Sam programski instruktor nije vezan organizacijski za jednu patrolu ove dobne skupine, već on kroz organizirane: obuke, predavanja, kružoke, programske tečajeve, bilo u jednoj jedinici ili na području zajednice udruga, servisira članove iz različitih patrola, ali trenutno objedinjene izborom u savladavanju pojedinog dijela programa.

- **Posebni program**

POSEBNI program čine "specijalnosti". Posebni program služi kao dopuna, proširenje i produbljenje općeg programa. On daje dodatne mogućnosti za izražavanje i ostvarivanje specifičnih pojedinačnih sklonosti i interesa pojedinih članova.

Radom na specijalnostima, tj. posebnom programu, članovi ujedno otvaraju i pristup dobivanju licence programskog instruktora.

IV. OBLICI RADA

Aktivnosti ove dobne skupine članstva orjentirane su prvenstveno na praktičnu izvedbu u ambijentu prirode. Svi oblici aktivnosti kao završnu fazu uglavnom postavljaju provjeru i provedbu u prirodi.

- **Sastanci**

Sastanci su oblik redovitog okupljanja patrole radi dogovora i pripreme akcije. Na patrolnom sastanku se može obrađivati i neke dijelove programa uz asistiranje programskog instruktora, ali se to manje primjenjuje zbog različitih individualnih

programskih interesa među članovima patrole. Zato se veći dio te aktivnosti odnosi na praktični rad pripreme i usklađivanja zajedničkih projekata napr.: usuglašavanje elaborata transverzale ili ekspedicije, izdavanje lista, priprema društvene večeri, humanitarne i socijalne aktivnosti.

- **Kružok**

Kružok je obrada programa (najčešće uvježbavanje i praktični rad) u maloj grupi (2-3 člana) prema specifičnom interesu (napr. izrada herbarija ljekovitog bilja, skripte receptata itd.).

- **Predavanja - slušaonice**

Predavanja su oblik rada na savladavanju manjih programskih cjelina. Predavač je stručna i pripremljena osoba iz, ili izvan, organizacije (na primjer predavanje o geografiji regije, o bolestima ovisnosti itd.). Sudjelovanje je uglavnom individualno, prema interesu pojedinaca.

Slušaonice su oblik organiziranja vlastitih društvenih aktivnosti članova, a mogu biti stručnog - programskog karaktera, ili iz slobodno izabranih tema mladeške populacije (literarne, glazbene i sl.).

- **Obuka**

Obuka je oblik praktičnog svladavanja programa kraćeg opsega - od poludnevne do dvodnevne aktivnosti. Najčešće se izvodi u prirodi (obuka streličarstva, posjet zvjezdarnici), ali i u naselju (posjet meteorološkom zavodu, kartografskom institutu, radio klubu i sl.).

- **Programski tečajevi**

Programski tečajevi su oblik svladavanja većih programskih cjelina (napr. pionirstvo, topografija, izviđački kuhar itd.). Najčešće su zbog potrebe većeg broja programskih instruktora organizirani zajednički na području zajednice udruga. Sudjelovanje se ostvaruje individualno prema interesu i opredjeljenju članova.

Članovi mogu pohađati programski tečaj i izvan izviđačke organizacije kad se on uklapa u programski sadržaj i stručnu pripremu akcija (tečaj prve pomoći u Crvenom križu, tečaj veze u radio-klubu itd.). Tečajevi u pravilu završavaju praktičnom provjerom i primjenom naučenog u prirodi (na izletu ili bivaku tečajaca). Znatno dio rada na tečajevima je praktični rad i treba biti u izravnoj funkciji pripreme transverzale ili ekspedicije patrole omladinske dobi.

Za uspješno završen programski tečaj članovi dobivaju diplomu, a mogu pristupiti i osvajanju specijalnosti.

- **Transverzala I i II**

- Završne akcije za prva dva izazova ove dobne skupine, nakon čega se izazovi članovima priznaju i upisuju u "Dnevnik izazova". To su dvodnevne akcije prelaska stalno utvrđene staze, uz praktičnu primjenu stečenog znanja iz svih programskih

područja (topografija, kretanje u prirodi, pionirstvo, priprema obroka, veza, prva pomoć, priprema hrane itd.). Razlika između I. i II. transverzale je u njenoj složenosti za svladavanje. Za patrolu "istraživača" I. transverzala je postavljena na terenu u neposrednoj okolini njihovog mjesta. II. transverzalu patrola odabire na terenu bilo koje jedinice ili zajednice odreda u Hrvatskoj izvan

mjesta stanovanja. Na transverzalu izlazi čitava patrola omladinske dobi, uz individualnu pripremu dijelova elaborata za izvođenje, tj. svaki član patrola priprema onaj dio rada za prelazak transverzale za koji se prema svojim sklonostima i specijalizaciji opredijeli. Radi se i izvještaj prelaska domaćinu staze, na osnovu čega patrola i pojedinci dobivaju potvrdu o prelasku transverzale.

Članovi imaju i dnevnik prijeđenih transverzala, na osnovu čega imaju priliku osvojiti posebno priznanje za 5, 10, 15... prijeđenih transverzala.

- **Ekspedicija**

Ekspedicija je vrlo složena višednevna akcija kretanja i življenja u prirodi po unaprijed utvrđenoj stazi i pripremljenim pojedinačnim elementima za njeno izvođenje. U pravilu je to završna akcija za 3. Izazov ove kategorije. Za razliku od transverzala, to je staza slobodno određena od strane patrola. Izvodi je čitava patrola uz pratnju instruktora. Za ekspediciju patrola priprema elaborat, s time da svaki član (ili nekoliko članova) patrola prema svojim sklonostima i užoj specijalizaciji priprema neki dio potrebnog elaborata iz područja potrebnog za uspješno ostvarivanje ekspedicije.

- **Izleti, zimovanja, logorovanja**

Tradicionalne su izviđačke aktivnosti boravka u prirodi od 1 do 20 dana. To su aktivnosti na kojima se najčešće patrola omladinske dobi uklapa u zajednički život svoje šire skautske obitelji - odreda. Ove akcije su važne i po svojim praktičnim dosezima u programskom radu, ali posebnu važnost imaju upravo zbog prisutnosti svih kategorija i harmoničnog, odgovornog uklapanja članova omladinske dobi u život svoje skautske zajednice, pomoći mlađima itd.

U organizaciji ovih akcija posebno se vodi računa o tome da omladinska patrola ima vrijeme svog samostalnog programskog rada (bilo u posebnom dnevnom rasporedu, bilo u posebnim, produženim danima samostalnog boravka, na primjer, na logorovanju).

- **Natjecanja**

Natjecanja su vrlo privlačan oblik aktivnosti s praktičnom primjenom naučenoga. Održavaju se na svim razinama organiziranja, od jedinice do državnog Saveza. Mogu biti organizirana po općim programskim temama kretanja i življenja u prirodi (DION-državno izviđačko orijentacijsko natjecanje), po pojedinim programskim dijelovima - specijalnostima (iz prve pomoći, čvorova, topografije itd.), sa sportskim pristupom u popularnim programskim specijalnostima (Olimpijada). Natjecanja mogu biti ekipna i pojedinačna.

Kod natjecanja se ističe važnost skuatske etičnosti. Stimulira se ostvarivanje dobrih normi u prikazanoj vještini i znanju, ali ne puki plasmanski prestiž.

• **Humanitarni rad i duhovnost**

Duhovnost, izražena principom "dužnosti prema Bogu", posebno manifestirana kodeksom ponašanja sukladno Božjim zapovjedima, izviđačkim-skautskim zakonima i zavjetu, snažna je potpora duhovnom razvitku mlade osobe. Specifične akcije, aktivnosti koje upućuju mladu osobu na otkrivanje svijeta duhovnosti, nadilaženje podložnosti materijalnim i nagonским interesima, kao i suradnja s religijskim ustanovama-crkvom, u toj su funkciji.

Važna dimenzija izviđačkog rada u skladu s principom "dužnosti prema drugima", akcije su razvijanja aktivnog i odgovornog odnosa prema drugim pojedincima, lokalnoj, ali i široj zajednici. Mogu biti grupne i individualne. Kroz sustav izviđačkih priznanja i odlikovanja, posebno se razrađuje način stimuliranja individualnih napora pojedinca u provođenju ovakvih aktivnosti.

• **Druge programske akcije**

Pokrivaju ostale dijelove programskih sadržaja kao ekološke, radne aktivnosti za pribavljanje sredstava, svečanosti, kvizovi, priredbe, kulturne, zabavne, sportske akcije, akcije međunarodne skautske suradnje i razmjene, jamboreei, smotre, zborovanja itd.

Sve su to akcije koje i u stručnom i u psiho-fizičkom smislu doprinose svestranom razvoju mlade osobe ove dobi. Navedene akcije najvećim se dijelom provode sudjelovanjem patrole. Aktivnosti iz ove grupe uglavnom su velike s obzirom na broj sudionika, a mnoge su i na međunarodnoj razini, pa se kroz taj oblik posebno razvija duh skautskog bratstva, razumijevanje među narodima, tolerancija i međunarodni mir.

V. IZVIĐAČKE METODE RADA

U ostvarivanju odgojno-obrazovnih ciljeva izviđačke organizacije i skautskog pokreta osnovna metoda rada i za ovu dobnu skupinu je sustav postupnog samo-obrazovanja članova iskazan kao **učenje kroz aktivnost i rad**. Za mladu osobu to je put u osobno iskustvo i razvoj podržan sustavom organizacije.

Aktivnost se najvećim dijelom provodi **na otvorenom u prirodi**, što je i najbolje okruženje za prijamljivost odgojnih utjecaja.

Aktivnost izviđača istraživača mijenja se po načinu stjecanja znanja u odnosu na prethodne dobne skupine, ali se i dalje temelji na životu **male skupine (patrole)**, u kojoj mlada osoba dolazi do izražaja i kao individua.

Rad na programskim sadržajima uz stalno njegovanje temeljnih principa, te **zakona i zavjeta izviđača** daju etičku osnovu i vrijednost ukupnom radu skautskog pokreta, a valjano su usmjerenje mladim ljudima za usvajanje vrijednosnih kriterija harmonične ljudske zajednice.

Aktivnostima **pomoći i služenja** zajednici i ljudima koji su u potrebi, na najbolji način se uočava ljudska međuovisnost, razvija osjećaj za svoje bližnje i svoju društvenu okolinu.

Život skupine ili duh patrole, koji se osjeća u ukupnom radu, od izuzetne je važnosti, on je ključ privlačnosti bilo kakve izviđačke aktivnosti za članove, on tek dovodi u život sve elemente izviđačke metode.

Uloga je i **potpora odraslih voditelja** u radu patrole i družine izviđača istraživača vrlo važna, jer omogućava stručnost i svrhovitost učenja usmjeravajući odgojni poticaj. U pogledu sigurnosti ona je još uvijek zakonski osnovana.

U suradnji s drugim patrolama u družini javlja se tzv. **patrolni sustav** preko kojeg funkcionira život šire skupine, i izviđačke udruge kao zajednice svih dobnih skupina, svojevrsne izviđačke obitelji.

- **Zajednički rad**

Osnovna metoda rada u stručnom dijelu programa s ovom dobnom skupinom nije više pretežito oslonjena na samu patrolu, jednospolnu skupinu članova. Izražena je i

metoda klubskog - zajedničkog rada na programu, gdje se članovi okupljaju prvenstveno po interesu, a ne isključivo po patrolnoj pripadnosti. Prisutna je i metoda rada u malom kružoku (2-3 člana), što ponovno njeguje interesni pristup radu na programu.

- **Individualni rad**

Individualni rad zastupljen je također u programskom radu i to najčešće kroz pojedinačnu pripremu dijelova elaborata (prema specijalnosti člana) za veće akcije patrole. Individualni, samostalni rad članova ove dobne skupine moguć je i u izvođenju pojedinih akcija humanitarnog karaktera, što naročito jača humanu i odgovornu građansku svijest člana. Za ovu dobnu skupinu predviđena su i pojedinačna natjecanja, a individualni angažman je moguć i kroz mentorsku pomoć mlađim patrolama itd.

- **Praktična primjena naučenog**

Posebno važno polazište izviđačke metode u razvoju programa izviđača istraživača jest praktična primjena naučenog. Savladavanje programa više nije samo sredstvo animiranja i okupljanja članstva, već potreba da se tim znanjem i vještinom ostvari akcija, a putem akcije doživi afirmacija, potvrđivanje osobe pojedinca pred sobom i drugima. Za ovu dobnu skupinu to više nije pitanje puke razonode, već i duboka psihološka potreba. Programski je rad tijekom zimskih mjeseci, u zatvorenom, samo "zimski priprema" za akciju.

- **Život u prirodi**

Razvijajući bit BP-ove ideje odgojnog i samoobrazovnog rada s mladima utemeljenu na življenju grupe u prirodi, i rad je ove dobne skupine najvećim svojim dijelom okrenut ambijentu i sadržajima prirode. Tu leži specifični, izvorno skautski model gore navedenog potvrđivanja i razvoja osobe uz najpovoljnije utjecaje ambijenta i međuljudske skladnosti.

VI. POSEBNI PROGRAM IZVIĐAČA ISTRAŽIVAČA

Kako smo vidjeli kod svladavanja programa, osim općeg, jedinstvenog programa, izviđači istraživači svladavaju **specijalnosti** ili posebni program po individualnom izboru i sklonostima. U radu patrole potrebno je zato prakticirati širi krug aktivnosti kako bi se zadovoljilo te specifične, individualne interese. Svojim osobnim izborom i radom, uz podršku voditelja ili instruktora, izviđač istraživač pojedinačno ili u grupi formiranoj oko specifičnog, posebnog interesnog sadržaja,

izvan rada na općem programu, radit će na programu specijalnosti. Kada ovladava pojedinim posebnim znanjem stječe "specijalnost" u tom specifičnom dijelu programa.

Te posebne programske aktivnosti mogu obuhvaćati široki spektar znanja, ali su prvenstveno usmjerene produbljenu znanja i djelovanja u području izviđačkog življenja u prirodi, a proširuju se i na podizanje spretnosti i vještine mlade osobe u njegovom svakodnevnom životu i okruženju.

Rad na "specijalnostima" treba nastojati povezati sa sadržajem rada u pojedinom "izazovu" iz općeg programa rada. Voditelj - programski instruktor,

pretežito organizira i nadzire svladavanje "specijalnosti", vodeći računa o individualnim sklonostima svakog člana, i pomaže mu zadavanjem posebnih zadataka. Član se za osvajanje "specijalnosti" može koristiti i kućnim pripremama, istraživanjima, uvježbavanjima i izvan sastanka. Znanje za pojedinu "specijalnost" izviđač istraživač može steći i izvan izviđačke organizacije, u drugim sredinama, ali prikaz znanja i sposobnosti iz pojedine "specijalnosti" treba ostvariti pred svojom patrolom i voditeljem-programskim instruktorom.

Za svladane "specijalnosti" izviđači dobivaju oznake koje nose na svojoj izviđačkoj odori.

VII. EVIDENCIJA ČLANSTVA I AKTIVNOSTI

Evidencija osnovnih podataka o članu i njegovom programskom napredovanju vodi se u **patrolnoj knjizi** izviđača istraživača. Tu evidenciju vodi vođa patrole uz pomoć nekog od članova.

Svaki član ove dobne skupine posjeduje "**Dnevnik izviđača istraživača**" za pojedini "izazov", u kojem mu se upisuje i ovjerava sudjelovanje i svladanost pojedine teme, vrednovane određenim brojem bodova. Osim evidencije i praćenja svladanosti programa to je i stimulativni način poticanja člana na programski rad.

Družina izviđača istraživača ima svoju **družinsku knjigu i ljetopis** u kojoj se bilježe sve važnije aktivnosti izviđača istraživača, što ostaje trajna uspomena zajedničkih doživljaja i postignuća dotične mladeške skupine.

Svi podaci o registraciji člana, plaćenju članarini, kao i o eventualnim pohvalama, nagradama i stručnoj osposobljenosti, bilježe se u članskoj iskaznici koju izdaje Savez.

OPSEG OPĆEG PROGRAMA **IZVIĐAČA ISTRAŽIVAČA**

Područja programskog sadržaja izazova izviđača istraživača

1. IZVIĐAČKI POKRET
 - Svjetski skautski pokret
 - Izviđačka organizacija Hrvatske
2. RAZVOJ DUHOVNIH VRIJEDNOSTI
3. NAŠA DOMOVINA, NJENI LJUDI I KRAJEVI
4. IZLETNIŠTVO, ORIJENTACIJA I KRETANJE KROZ PRIRODU
5. IZVIĐANJE I TRAGANJE
6. TEHNIKA IZLETNIŠTVA I LOGOROVANJA
7. SIGNALIZACIJA I VEZA
8. PREHRANA U PRIRODI
9. METEOROLOGIJA I ZAŠTITA OD PRIRODNIH NEPOGODA
10. BILJNI I ŽIVOTINJSKI SVIJET
11. EKOLOGIJA I ZAŠTITA PRIRODE
12. POZNAVANJE ZVIJEZDA (ASTROGNOZIJA)
13. TJELESNA KULTURA I ZDRAVLJE
14. RAD I ŠTEDNJA
15. KULTURNO-ZABAVNE AKTIVNOSTI

I. IZVIĐAČKI POKRET:

- **Svjetski skautski pokret**

- ◊ **Programski sadržaji i aktivnosti:**

upoznavanje činjenice o nastanku skautizma kao organizacije, upoznavanje s osnovnom skautskom idejom osnivača B.P.-a i njenim prihvaćanjem u svijetu, ostvarivanje kontakata-suradnje sa skautima u WOSM-u, poznavanje neke strane skautske organizacije, sudjelovanje u skautskoj razmjeni i sudjelovanje u nekoj međunarodnoj skautskoj akciji.

- ◊ **Odgojni zadaci:**

upoznavanje članstva sa skautizmom kao svjetski širokim pokretom za odgojni i obrazovni rad s djecom i mladima, poticanje upoznavanja drugih ljudi i kultura, međusobno razumijevanje i zbližavanje na plemenitim osnovama skautskih i civilizacijskih načela.

- **Izviđačka organizacija Hrvatske**

- ◊ **Programski sadržaji i aktivnosti:**

upoznavanje s osnovnim činjenicama o nastanku i razvoju hrvatske skautske-izviđačke organizacije, njenih zakona, sustava organiziranja i demokratskog funkcioniranja, sa sustavom obuke voditelja u SIH-u i s osnovnim postavkama iz pravilnika o radu u SIH-u.

- ◊ **Odgojni zadaci:**

jačanje svijesti o etičkoj i programskoj orijentiranosti SIH-a, njegovoj širini, tradiciji i društvenoj važnosti.

2. RAZVOJ DUHOVNIH VRIJEDNOSTI

- **Temeljni principi skautizma**

- ◊ **Programski sadržaji i aktivnosti obuhvaćaju:**

razgovaranje u patroli o 3 temeljna principa skautizma: 1) dužnosti prema Bogu, 2) dužnosti prema drugima i 3) dužnosti prema sebi, sudjelovanje u obilježavanju nekog tradicijskog-vjerskog blagdana s patrolom u svom kraju, upoznavanje nekog sakralnog objekta užeg zavičaja ili Hrvatske, sudjelovanje u osmišljavanju i prakticiranju neke prigodne zahvalnice-molitve prije obroka ili počinka na izviđačkoj akciji, sudjelovanje u organiziranju pomoći unesrećenima i potrebitima s patrolom, raspravu u patroli o nekoj društvenoj temi lokalne ili nacionalne zajednice, sudjelovanje u pripremi i uključenju u akciju pomoći lokalnoj ili široj zajednici s patrolom, u pomoći aktivnostima mlađih izviđača i u aktivnostima na razvoju izviđačke organizacije.

- ◊ **Odgojni zadaci:**

jačanje prihvaćanja pozitivnih moralnih vrijednosti života razumijevanjem temeljnih principa skautizma kao osnove građenja duhovnih i vrijednosnih kriterija u životu našeg člana vježbanjem duha i intelekta mlade osobe obogaćivati njezino prihvaćanje duhovne

dimenzije života, civiliziranog, odgovornog i humanog djelovanja u zajedničkom življenju s drugim ljudima i time pomoći osobnom razvijanju pozitivnih osobina karaktera kod članstva

3. NAŠA DOMOVINA, NJENI LJUDI I KRAJEVI

◇ Programski sadržaji i aktivnosti

1) **Geografija užeg zavičaja, regije, Hrvatske:**

upoznavanje geografske značajke, osnovnih podataka o masivu-planinama, vrhovima, visinama, pokrovu, plan. domovima, vodama, stazama i prohodnosti u raznim krajevima Hrvatske i važnijih jezera Hrvatske.

2) **Kulturna baština Hrvatske:**

upoznavanje kulturne baštine RH, detaljnije upoznavanje I spomenika kulture izvan mjesta stanovanja i I istaknute osobu iz povijesti Hrvatske po vlastitom izboru.

◇ Odgojni zadaci:

pomoć uklapanja mladih osoba u jedinstvenu cjelinu pojma domovine boljim upoznavanjem svoga užeg zavičaja i njegovih osnovnih karakteristika; razvijanje pozitivnih rodoljubnih osjećaja, ali isto tako razvijanje tolerantnosti i razumijevanje za kulturne, vjerske i druge različitosti među ljudima upoznavanjem bitnih činjenica njene povijesti, kulturne i civilizacijske baštine, obilježja njene geografije,

4. IZLETNIŠTVO, ORIJENTACIJA I KRETANJE U PRIRODI

◇ Programski sadržaji i aktivnosti:

1) **orijentacija, teren:** upoznavanje s pojmom orijentacije općenito te vrstama, oblicima i nazivima terena;

2) **mjerenje i procjenjivanje:** učenje i uvježbavanje računanja udaljenosti na više načina, odabiranje vidnog kuta, ocjenjivanje visina točaka na zemljištu, visina objekta, uz mjerenja visine kompasom i dvogledom te procjenjivanjem;

3) **rukovanje kompasom:** određivanje pravaca, azimuta, vrsta kompasa, mjerenje azimuta na terenu, vježbanje s različitim kompasima, magnetska deklinacija, kompasi za sportsku orijentaciju, upoznavanje s meridijanskom konvergencijom;

4) **sudjelovanje u kretanju kompasom i prema karti s patrolom i pojedinačno:** orijentacija karte, stojna točka, kretanje po azimutu, izbor najpogodnijeg puta i orijentacija karte bez busole;

5) **sudjelovanje u kretanju u otežanim uvjetima s patrolom:** po kraškim i močvarnim terenima, u uvjetima smanjene vidljivosti, noćna orijentacija; kretanje po snijegu i ledu, orijentacija u spiljama, u stijeni i alpskom terenu;

6) **upoznavanje i primjenjivanje pravila kretanja na terenu:** pojedinca, grupe, na noćenju, sudjelovanje u pripremama za transverzalu i ekspediciju;

7) **korištenje pomoćnih sredstava topografske orijentacije:** vodiča, karata, mjerila, kartografskih prikaza terena, geografske koordinatne mreže,

topografskih oznaka, projekcije, pravokutne koordinatne mreže i osnovne geodetske točke;

8) **mjerenje na karti:** mjerenje dužina i azimuta na karti, određivanje visina na kartama, ucrtavanje točaka na karti, mjerenje mjesnog kuta, nagiba i ekvidistancija;

9) **upoznavanje s radnjama pri gubljenju na terenu:** elementi opasnosti, predostrožnost, situacija gubljenja, odlučivanje pri gubljenju i poziv u pomoć;

10) **korištenje posebnih tehničkih pomagala:** visinomjera, kurvimetra i klinomjera;

11) sudjelovanje u ostvarivanju dopunskih, praktičnih aktivnosti, tema topografske orijentacije i kretanja u prirodi zajedno s patrolom, ekipom ili individualno: orijentacijska natjecanja, pojedinačna izviđačka orijentacijska natjecanja, sportska orijentacija, sudjelovanje u organizaciji orijentacijskih natjecanja, sudjelovanje u noćnoj orijentaciji - orijentaciji u otežanim uvjetima, upoznavanje sustava obuke/uključivanje u obuku državnih sudaca-instruktor (tečajevi, licence) i svladavanje izviđačke transverzale - "Staza Malog medvjeda" "Staza Velikog medvjeda";

12) **izrada praktičnih radova:** skice terena, krokija, dnevnika puta, koordinatomjera, profila terena, skice itinerera ("minsko polje"), skice puta, stolića za viziranje i izrada priloga za ekspediciju;

◇ **Odgojni zadaci:**

razvijanje sposobnosti za orijentaciju u prostoru i osjećaja za složenost i zahtjevnost kretanja kroz prirodu, ljubavi za njenu izvornu ljepotu ostvarivanjem aktivnog boravka u prirodi

5. IZVIĐANJE I TRAGANJE

◇ **Programski sadržaji i aktivnosti:**

učenje i vježbanje neprimjetnog i opreznog kretanja terenom, sudjelovanje u igrama i vježbama osmatranja, zamjećivanja detalja na terenu i u prostoru, sudjelovanje u izradi praktičnih pomagala za osmatranje i skiciranje, uočavanje silueta i tragova ptica i životinja i upotreba dvogleda u mjerenju udaljenosti i visine.

◇ **Odgojni zadaci:**

poticanje uočavanja svijeta prirode oko sebe u njegovoj cjelini i punini razvijanjem sposobnosti zapažanja i analitičkog pamćenja kod mlade osobe.

6. TEHNIKA IZLETNIŠTVA I LOGOROVANJA

◇ **Programski sadržaji i aktivnosti:**

1) **upoznavanje svrhe i vrsta pionirskih objekata s potrebnim priručnim materijalom za njihovu izradu te sudjelovanje u izradi nekih od navedenih objekata, korištenje povezivanja drva konopom:** izrada ležajeva, jarbola, kapije, ograde, latrine, logorske kuhinje, blagovaonice,

ekonomata hrane i opreme, objekata za pranje posuđa i odjeće, uređenje izvora, izrada mostova, osmatračnice, umivališta, tuševa i izrada splavi,

2) upoznavanje navedenih vatrišta - ognjišta, sudjelovanje u njihovoj izradi, te dobro svladavanje paljenja vatre: izrada piramide, zvjezdaste, stražarske vatre, podignutog ognjišta, ognjišta u zemlji, kombinirane vatre, pagode, polinezijske vatre, reflektorskog ognjišta, ognjišta od lima i peći za kruh (u zemlji, od gline);

3) upoznavanje navedenih zaklona te sudjelovanje u njihovoj izradi: izrada jednostavnih, šatora-zaklona od šatorskih krila, privremenih od drva i priručnog materijala, složenijih - trajnih zaklona, zemunica, iglua;

4) učenje i primjena čvorova u praksi: vezivanje trostrukog ribarskog, križnog čvora, dvostrukog planinarskog čvora, drvodjelske petlje, pojačane drv. petlje, omče, provizornog čvora, pojačane vrzine petlje, vezivanje udice, kombiniranog čvora za skraćivanje, mrtve petlje, osmičaste petlje, ribarske čvrste petlje, broskog čvora, pojačanog broskog čvora, prusikovog čvora, lopovskog čvora, mađarskog čvora, pojačanog osmičastog čvora, peretak, povezivanje šiba i vezanje vozarskog čvora;

učenje i primjena u praksi: namotavanje i njega užeta, pletenje kraja užeta, o pomnočnom užetu, izrada ljestava od užeta, tronožac, upletanje-ojačavanje užeta i zatezanje užeta;

učenje i primjena spajanje drva konopcem u praksi: paralelno, križno i dijagonalno;

5) učenje i primjena, održavanje, oštrenje i nasađivanje osnovnog alata;

6) korištenja motke u prirodi te primjena u praksi: korištenje u izradi zaklona, svladavanju prepreka, izradi objekata na logorovanju i zaštiti;

7) izrada priručnih sredstava za osvjetljavanje: baklje, uljanice i sl.

8) upoznavanje s izvorima energije u prirodi (primjena vodenice, fermentacija - plinovi), **kao i paljenje vatre bez šibica;**

9) sudjelovanje u izradi nekih alata, pribora, potrepština u priručnoj izradi: izrada luka i strijela, ostiju, sječiva, udica, zamke, ranca-torbe, konopauzice, mokasina, korica za alat, zviždaljki, pribora za paljenje vatre trenjem i sl.;

10) izrada i održavanje kompleta osnovne rezerve (KOR): izrada najosnovnijeg pribora za preživljavanje u prirodi zapakovanog u nepropusnoj kutijici.

◇ **Odgojni zadaci:**

pomaganje razvoja fizičke spretnosti, a time i samopouzdanja kod mladih članova stjecanjem sposobnosti praktične djelatnosti u ambijentu prirode s priručnim sredstvima; razvijanje pozitivne suradnje kod članstva organiziranost i nadvladavanje štetne egocentričnosti upoznavanjem i poštivanjem zakonitosti i pravila življenja u elementarnim uvjetima prirode, međuovisnosti življenja s drugim pojedincima,

7. SIGNALIZACIJA I VEZA

◇ Programski sadržaji i aktivnosti:

- 1) **odašiljanje i primanje znakova morsea zvukom i svjetlom:** uvježbavanje, uspostavljanje veze;
- 2) **učenje nekih načina šifriranja, dešifriranja:** složenijih sustava šifriranja, dešifriranja;
- 3) **upoznavanje osnovnih elemenata radio veze:** amaterske stanice, uspostava veze, zapisnik, uvježbavanje;
- 4) **uvježbavanje signalizacije "semafora", upoznavanje pomorskog kodeksa;**
- 6) **stjecanje osnovnih znanja i sudjelovanje u korištenju interneta - e/maila:** osnovno uključivanje, uspostava veze, uređivanje skautskih stranica.

◇ Odgojni zadaci:

pridonosnje uspostavljanju komunikacije među različitim sredinama, ljudima i kulturama, i to aktivnostima na signalizaciji i uspostavi veze tehničkim sredstvima, te pomaganje uključivanja u modernu tehnološku komunikacijsku infrastrukturu.

8. PREHRANA U PRIRODI

◇ Programski sadržaji i aktivnosti

Izviđački kuhar: upoznavanje pribora za kuhanje u prirodi, izbora jela, higijene u pripremi hrane, poznavanje pripremanja 2-3 vrste čajeva od samoniklog bilja, poznavanje i prakticiranje čuvanja, higijene i racionalnog korištenja vode na akciji; dopunjavanje zapisanih recepata; upoznavanje i prakticiranje prehrane iz prirode uz poznavanje nekoliko jestivih biljaka (najrasprostranjenije vrste, priprema); sastavljanje jelovnika za veće akcije (logorovanja, ekspedicije) patrole-družine (recepti, hranjivost, ekonomičnost, posebni načini pripreme).

◇ Odgojni zadaci

razvijanje pozitivnog suodnosa čovjeka i prirode kod članova upoznavanjem resursa prirode važnih za čovjekov život, uz razvijanje praktičnih sposobnosti održanja i vještine pripreme hrane u priručnim uvjetima

9. METEOROLOGIJA I ZAŠTITA OD PRIRODNIH NEPOGODA

◇ Programski sadržaji i aktivnosti

Meteorologija - vrijeme: upoznavanje naučnih osnova meteorologije; poznavanje osnovnih klimatskih karakteristika regije; iskustveno predviđanje vremena; pripremanje podataka o klimi područja planirane transverzale – ekspedicije; zaštita kod proloma, bujice; sudjelovanje u mjerenju atmosferskog

taloga, brzine vjetra i sl.; sudjelovanje u izradi priručne meteorološke stanice i posjeti s patrolom ili grupom meteorološkoj stanici.

◇ **Odgojni zadaci:**

jačanje nužnog opreza i potrebe predostrožnosti i zaštite od nepogoda u prirodi kod članstva upoznavanjem snage sila prirode te predviđanjem njihovog kretanja

10. BILJNI I ŽIVOTINJSKI SVIJET

◇ **Programski sadržaji i aktivnosti**

Prirodna vrsta: upoznavanje svijeta flore i faune regije kroz učenje i akcije; poznavanje pojma arboretuma; poznavanje neke životinju, ptice ili biljke rasprostranjene u zavičaju; upoznavanje nekih nacionalnih parkova ili parkova prirode u Hrvatskoj; poznavanje neke endemske vrste u Hrvatskoj; poznavanje nekoliko poznatijih ljekovitih biljaka; proučavanje neke od prirodnih zajednica. s patrolom ili skupinom.

◇ **Odgojni zadaci:**

razvijanje svijesti kod mladih o njihovoj važnosti i korisnosti upoznavanjem svijeta prirode izvan ljudske zajednice te činjenice da je čovjek samo jedan od stanovnika planete Zemlja, susjed biljkama i životinjama.

11. EKOLOGIJA I ZAŠTITA PRIRODE

◇ **Programski sadržaji i aktivnosti**

Zaštita okoline: upoznavanje s pojmom prirodne ravnoteže, njenim narušavanjem, i glavnim zagađivačima; sudjelovanje u zaštiti prirode na izviđačkim akcijama; sudjelovanje u izradi mini eko-studija (patrole, skupine, pojedinaca), poznavanje neke biljne ili životinjske ugrožene vrste; sadnja stabla, poznavanje aktualnih projekata ekologije u Hrvatskoj i poznavanje važnijih međunarodnih “eko” akcija, projekata, fondacija..

◇ **Odgojni zadaci.**

utjecanje na pozitivnu promjenu djelovanja mladih članova ljudske zajednice razvijanjem spoznaje o štetnom djelovanju čovjeka na svoju prirodnu okolinu, mogućim posljedicama po ravnotežu života,

12. POZNAVANJE ZVIJEZDA

◇ **Programski sadržaji i aktivnosti :**

promatranje noćnog neba s patrolom ili manjom skupinom, poznavanje sredstava promatranja; upoznavanje s pojmom cirkumpolarnih zvijezda; učenje neke legende o imenu sazviježđa, učenje više podataka o Mjesecu, poznavanje nekoliko sazviježđa zimskog/ljetnog neba; poznavanje pojma

pomračenja sunca i mjeseca, glavne činjenice o letu čovjeka u svemir te o pokušajima komuniciranja sa mogućim civilizacijama u svemiru.

◇ **Odgojni zadaci:**

razvijanje svijesti o evolutivnom i povezanom razvoju univerzuma, a time i međuovisnosti čovjekovog života sa životom svemira i to upoznavanjem sazviježđa i nebeskih tjela, njihovim kretanjem, orijentiranjem uz njihovu pomoć,

13. TJELESNA KULTURA I ZDRAVLJE

◇ **Programski sadržaji i aktivnosti**

Šport:

- 1) **sudjelovanje u sportskim natjecanjima:** između jedinica, unutar zajednice odreda, regije itd., u sportskim-bodovnim natjecanja u jedinici;
- 2) **sudjelovanje u kondicijskim treninzima u zatvorenom i u prirodi:** kretanje s praćenjem vremena na trim-stazama, planinarskim stazama itd.; unaprijeđenje svoga osobnog rezultata u nekoj disciplini kretanja, gimnastike, aerobika i sl. u I mjesecu vježbanja; vježbe snage i izdržljivosti u zatvorenom,
- 3) **sudjelovanje u obuci i natjecanjima streljaštva - streličarstva:** gađanje zračnom puškom, pištoljem, lukom i strijelom, natjecanja u tim vještinama i šumski biatlon;
- 4) **practiciranje vrsta kretanja - kroseva kroz prirodu, planinarstva, plivanja:** organizirani izlasci i kretanje u prirodi, planinarske ture, obuka plivanja, sudjelovanje na krosevima u mjestu ili regiji;
- 5) **upoznati načina kretanja - biciklizma, skijanja:** pravila, uvježbavanje, svladavanje;
- 6) **upoznavanje i uvježbavanje neke obrambene vještine:** osnovne vježbe i tehnika borilačke zaštite (judo, jiu-jicu);
- 7) **sudjelovanje u vožnji splavom - kanuom:** izrada, pripreme, vožnja.

Higijena i prva pomoć:

- 1) **poznavanje i primjena osobne i skupne higijene:** na logorovanju, pohodu, bivku, pravilno pripremanje mjera higijene za duži boravak u prirodi, na transverzali, ekspediciji;
- 2) **poznavanje opasnosti u prirodi:** objektivne, subjektivne, odrona, lavina, jama, zaštita od zatrovane hrane i vode i da je čovjek čimbenik opasnosti;
- 3) **učenje i vježba prve pomoći:** kod toplotnog udara i uganuća, uvježbavanje imobilizacije i izrada priručnih nosila, prva pomoć kod ugušenja, davanje umjetnog disanja, spašavanje utopljenika, sudjelovanje u natjecanju iz prve

pomoći, poznavanje pribora za prvu pomoć, poznavanje očekujućih tjelesnih napora i mjera zdravstvene zaštite na pohodu, sudjelovanje u pripremi mjera higijene i prve pomoći za ekspediciju – transverzalu;

- 4) **sudjelovanje u aktivnostima pod motom Dan zdravih navika:** izbjegavanje štetnih navika (pušenja, alkohola, droga) te provođenje jednog dana s pozitivnim aktivnostima;

5) **poznavanje preventive i prve pomoći na teško prohodnim i specifičnim terenima** (škrapama, jamama, stijenama): poznavanje osnovnih pojmova o Gorskoj službi spašavanja i načinima transporta ozljeđenih;

6) **poznavanje zaštite i p.p. kod uboda, ugriza životinja, insekata:** ubodi, ugrizi, trovanje, cjepiva.

◇ **Odgojni zadaci:**

razvijati ispravan i zdrav odnos prema svome tijelu, očuvanju zdravlja, a time i dobrom životnom raspoloženju kroz vedre i poučne aktivnosti, sport i rekreaciju, u gradu i u prirodi; pružiti članovima samopouzdanje i slobodu

kretanja prirodom, ali i oprez zbog mogućih opasnosti boravka u prirodi poučavanjem u pružanju prve pomoći i samopomoći u slučaju nezgode.

14. RAD I ŠTEDNJA

◇ **Programski sadržaji i aktivnosti :**

organizirano ostvarivanje radne aktivnosti na materijalnom pripremanju akcija te radne aktivnosti radi priskrbljivanja opreme i financijskih sredstava za rad u okviru patrole ili družine; organiziranje štednje unutar jedinice radi pomoći u ostvarenju planiranih aktivnosti radi pomoći humanitarnim projektima i radi pomoći oskudnijim članovima.

◇ **Odgojni zadaci:**

razvijanje radinosti, ustrajnosti i odgovornosti među mladima razvijanjem i njegovanjem pravilnog odnosa prema najvrjednijoj ljudskoj djelatnosti – radu; razvijati naviku i svijest o racionalnom korištenju osobnih i zajedničkih resursa poticanjem štednje, a time i osobinu samokontrole osobnih zahtjeva i nagona.

15. KULTURNO-ZABAVNE AKTIVNOSTI

Kultura

◇ **Programski sadržaji i aktivnosti:**

organizirano posjećivanje kulturnih priredaba i manifestacija: izložbi, kazališnih predstava, koncerata; organiziranje glazbene slušaonice, literarne večeri, pričaonice, zorno-klapsko pjevanje; organiziranje i sudjelovanje u društvenim večerima uzlogorske vatre i u priredbama.

◇ **Odgojni zadaci:**

razvijanje sposobnosti i potrebe kod mladog čovjeka za razumijevanje i nastavljanje intelektualne i estetske baštine civiliziranog čovjeka kroz male, mladeži bliske i nenametljive aktivnosti unutar generacijske grupe kako nacionalne kulturne tradicije, tako i kozmopolitske cjeline čovjeka uopće.

- **Radionice, razonoda, igre**

◇ **Programski sadržaji i aktivnosti:**

njegovanje učenja kroz neposredni, praktični programski rad članova u prirodi i u prostoru organiziranjem radionica (workshopova); organiziranje i aktivno sudjelovanje u igrama u prirodi i u prostoru; organiziranje i aktivno sudjelovanje u izviđačkim društvenim večerima, čajankama, plesovima, plesovima s maskama i sl.

◇ **Odgojni zadaci**

poticanje i razvijanje navike učenja kroz aktivno uključivanje članova u raznolike oblike praktičnog rada, razvijanje vedrine i pozitivnog odnosa prema suigračima, poštenja i ponosa, a obuzdavanje loših emocija kroz igre; suzbijanje negativističkog, potrošačkog

načina razonode te razvijanje aktivnog i kreativnog pristupa zabavi kao dijelu vedre međuljudske atmosfere suradnje i prijateljstva osmišljenim, planiranim i sustavnim organiziranjem razonode i zabave kod članstva.

POSEBNI PROGRAM SPECIJALNOSTI IZVIĐAČA ISTRAŽIVAČA

SPECIJALNOSTI
1. Vodič
2. Izviđački kurir
3. Izviđač-specijalac
4. Pionir-konačar
5. Specijalist jestivog i ljekovitog bilja
6. Specijalist životinjskog svijeta
7. Izviđački kuhar
8. Specijalist preživljavanja u prirodi
9. Čvorolog
10. Meteorolog
11. Signalist - vezist
12. Topograf
13. Ekolog
14. Astronom
15. Specijalist prve pomoći
16. Planinar-alpinist
17. Plivač-spašavatelj
18. Sportaš s loptom
19. Sportaš na snijegu
20. Streličar-strijelac
21. Veslač
22. World Scout
23. Informatičar
24. Animator - zabavljač
25. Umjetnik-glazbenik
26. Umjetnik-likovnjak
27. Umjetnik-literat
28. Ljubitelj umjetnosti
29. Novinar
30. Fotograf

Opseg znanja i aktivnosti

1. Vodič

Vodič treba: sudjelovati na više jednodnevnih i dvodnevnih izleta uz pješaćenje glavne puta; dobro poznavati geografiju užeg zavičaja i regije, organizaciju izleta i bivakovanja, te iste organizirati za druge članove; dobro poznavati potrebnu opremu za izlet i bivakovanje; osnove topografske orijentacije i kretanja kroz prirodu; više izletišta, planinarskih staza i domova; mjere higijene i zaštite od opasnosti na izletu; čuvati bilješke, fotografije i suvenire s izleta i bivaka; svladati više Izviđačkih transverzala i izraditi KOR za vlastitu upotrebu.

2. Izviđački kurir

Teklić treba: ostvariti cjelodnevnu šutnju i gladovanje; poznavati više vrsta jestivog i ljekovitog bilja; znati pripremiti jelo u prirodi od samoniklog bilja i drugih namirnica, uz priručni pribor; prenijeti poruku na nekoliko načina (signalizacijom); napraviti zaklon u prirodi za sigurno noćenje; dobro poznavati topografsku orijentaciju u prirodi, kretati se prirodom uz pravilnu orijentaciju u noćnim uvjetima i u otežanim uvjetima (kiša, snijeg, zima); izradu skice i dnevnika puta; provesti sam u prirodi najmanje 12 sati i posjedovati vlastito izrađeni KOR.

3. Izviđač – specijalac

Izviđač – spšecijalac treba: prijeći neprimjećen, uz priručno maskiranje, zadano nadzirano rastojanje u prirodi; poznavati osnovne tragove ljudi, životinja i transportnih sredstava; pronaći skriveni objekt (predmet) po usmenim uputama; poznavati topografsku orijentaciju u prirodi; izraditi skicu terena sa skrivene točke promatranja, kroki zadanog prostora, dnevnik i skicu prijeđenog puta; dobro procijenjivati udaljenosti i visine od oka, uz priručna sredstva i dvogled; ostvariti neprimjetno prelaženje nadziranog terena noću, svladati prijelaz rijeke (kanala) i ograde uz priručna sredstva; poznavati i izraditi priručne zaklone u prirodi; poznavati nekoliko najrasprostranjenijih samoniklih jestivih biljaka u prirodi i izraditi KOR.

4. Pionir – konačar

Konačar treba: dobro poznavati organizacije smještaja na višednevnom boravku veće skupine izviđača u prirodi; izrađivati priručne objekte i patenata za logorovanje i boravak u prirodi; znati kaptirati izvor; poznavati osnovni pionirski alat, njegovo održavanje i popravak; sudjelovati u višednevnom konačarskom podizanju objekata za logorovanje; poznavati osnovne vrste drveta za izradu priručnih objekata u prirodi; korištenje sjekirice i zabijanje većih čavala; spajanje drveta konopom na više načina; samostalno izraditi više jednostavnijih objekata-patenata na logorovanju i bivakovanju; poznavati složenije čvorove za konačarske i pionirske zadatke; sudjelovati u pripremi opreme za logorovanje i bivakovanje; poznavati ekološke mjere pri boravku u prirodi i izraditi skicu logorišta.

5. Specijalist jestivog i ljekovitog bilja

Specijalist ljekovitog i jestivog bilja treba: poznavati raširenije vrste samoniklog jestivog i ljekovitog bilja u prirodi kod nas, njihovu podjelu po namjeni; poznavati i najraširenije otrovne biljke u prirodi; poznavati godišnje sezone vegetacije upoznatih

biljaka; poznavati upotrebe i korisno djelovanje nekih najraširenijih ljekovitih biljaka; imati uređeni herbarij s prikupljenim osnovnim vrstama bilj; poznavati i primjenjivati nekoliko načina pripremanja jestivog bilja u prirodi na akcijama; biti upoznat sa značajem vode u prirodi, načinom pronalaženja, pročišćavanja, korištenja i čuvanja vode; znati prvu pomoć u slučaju trovanja hranom; sudjelovati na akcijama patrole u prirodi uz pripremu elaborata za prehranu uz korištenje samoniklog jestivog bilja i razvijati stečeno znanje i prenositi ga na druge članove.

6. Specijalist životinjskog svijeta

Specijalist životinjskog svijeta treba: dobro poznavati i sistematizaciju životinjskih vrsta; poznavati zaštićene vrste životinja; poznavati neke endemske životinje u Hrvatskoj; izrađivati priručna sredstva za zaštitu i pomoć životinjama; sudjelovati u aktivnostima pomoći životinjama, izrađivati priručna didaktička pomagala i prenositi znanje drugim članovima.

7. Izviđački kuhar

Izviđač kuhar treba: dobro poznavati vrste namirnica i njihove vrijednosti za ljudski organizam; poznavati više recepata za pripremu hrane, priručna sredstva za pripremu hrane na akcijama u prirodi, izrađivati osnovne pionirske objekte (ognjišta i sl.) u funkciji pripreme hrane u prirodi; dobro razlikovati zdravu od pokvarene hrane; poznavati pravilne načine skladištenja hrane u priručnim uvjetima, izrada jelovnika i priprema hrane za akcije u prirodi i poznavati higijenu kod pripremanja hrane.

8. Specijalist preživljavanja u prirodi

Specijalist preživljavanja u prirodi treba: poznavanje mogućnosti prehrane s prirodnih izvora u nekom karakterističnom prirodnom okruženju (uz more, uz rijeke, planinski uvjeti i sl.); poznavati načine pripreme hrane uz najelementarnija priručna sredstva u prirodi; znati zapaliti vatru na nekoliko načina bez šibica; poznavati osnovni pribor lova i ribolova u uvjetima preživljavanja (izraditi neki osnovni pribor); izraditi svoj KOR; poznavati više načina prikupljanja vode u prirodi i njeno pročišćavanje za upotrebu; izraditi osnovne priručne zaklone u prirodi; poznavati prvu pomoć i samopomoć za najosnovnije opasnosti kod preživljavanja u prirodi; sudjelovati u pripremi i izvođenju akcija preživljavanja i prenositi znanje drugim članovima.

9. Čvorolog

Čvorolog treba: dobro poznavati vrste i osobine konopa i druga priručna sredstva za vezivanje, više čvorova i njihove praktične primjene; sudjelovati u izradi pionirskih objekata uz upotrebu konopca i na specijaliziranim natjecanjima iz čvorologije, izrađivati priručna didaktička pomagala s čvorovima za rad drugih izviđača.

10. Meteorolog

Meteorolog treba: poznavati osnovne atmosferske i meteorološke pojave, vrste oblaka i njihove oborinske i vremenske karakteristike, meteorološke instrumente i njihove upotrebe u praćenju atmosferskih prilika, sinoptičke oznake i snalaženje na sinoptičkoj karti; znati osnove predskazivanja vremenskih prilika na temelju praćenja i opažanja te na osnovu tradicijskih metoda svoga kraja; izraditi jednostavne

meteorološke instrumente i pratiti atmosferske, meteorološke pojave na akcijama; posjetiti i upoznati s radom meteoroloških stanica i ustanova.

11. Signalist - vezist

Vezist treba: poznavati više načina prenošenja poruka priručnim i tehničkim sredstvima; prenositi poruke morzeom i semaforom na više načina; biti obučan iz uspostave veze radio stanicom; sudjelovati na specijaliziranim natjecanjima iz signalizacije; izraditi priručna didaktička pomagala iz signalizacije i prenositi znanje na druge članove.

12. Topograf

Topograf treba: dobro poznavati osnove topografije; samostalno izrađivati sve topografske radove primjenjive u izviđačkoj organizaciji; poznavati priručna tehnička pomagala u topografiji; poznavati orijentaciju u prirodi i bez tehničkih pomagala, sudjelovati u organizaciji topografskih natjecanja u organizaciji; sudjelovati u pojedinačnim topografskim natjecanjima; izrađivati priručna didaktička pomagala iz topografije i prenositi znanje na druge članove.

13. Ekolog

Ekolog treba: dobro poznavati izvore zagađenja prirode djelovanjem čovjeka, preventivne mjere za sprječavanje zagađenja prirode; poznavati i primjenjivati ekoloških mjera zaštite prirode na izviđačkim akcijama; sudjelovati u ekološkim akcijama i projektima, te u izradi ekoloških mapa; pripremati ekološke brošure i širiti ekološko znanje i svijest kod drugih članova; poznavati više rezervata prirode i nacionalnih parkova u našoj zemlji, te njihove prirodne karakteristike; poznavati osnovna gibanja i veće institucije u ekološkom pokretu svijeta.

14. Astronom

Astronom treba: imati osnovna znanja o svemiru i svemirskim pojavama (galaksiji, zvijezdama, planetima, mjesecima); znati osnovne podatke sunčevog sustava, uzroke sunčevih i mjesečevih pomrčina, više sazviježđa i njihov položaj u različito doba godine, poznavati orijentaciju uz pomoć zvijezda; neku legendu o nastanku naziva sazviježđa; osnovnih astronomskih instrumenata za promatranje i praćenje nebeskih tijela; posjetiti neku astronomsku stanicu i upoznati način rada; znati određivanje vremena uz pomoć sunca; izrađivati priručna tehnička pomagala iz ovog područja i prenositi znanja drugim članovima.

15. Specijalist prve pomoći

Specijalist prve pomoći treba: poznavati karakteristična stanja bolesnika kod osnovnih povreda i oboljenja; znati uzroke i sprječavanja infekcija kod povrede; poznavati

pružanje prve pomoći kod karakterističnih povreda i oboljenja na aktivnostima u prirodi (posjekotina, uganuće, prijelomi, krvarenje, sunčanica, ozeblina, smrzotine, otrovanje, ujed zmije i insekata, gušenje...); poznati sredstva za privremeno ublaženje bolova do medicinskog saniranja uzroka, poznavati i uređivati priručne apoteke i torbice prve pomoći za akcije, primjenu priručnih sredstava prve pomoći u prirodi (trokutasta marama, udlage, nosila i sl.); znati izvršiti povezivanje raznih povreda i

rana zavojima; sudjelovati na natjecanjima iz ove specijalizirane aktivnosti i prenositi znanje drugim članovima.

16. Planinar – alpinist

Planinar specijalist treba: dobro poznavati pravila odlaska u planinu, načine kretanja i zaštite od karakterističnih opasnosti u planini; sudjelovati u više uspona na planinske vrhove, dobro poznavati potrebnu opremu za planinarenje i alpinizam, osnovne tehnike alpinizma, osnovne čvorove, upotrebu konopa, kopči i klinova u alpinizmu; sudjelovati uz instruktore alpinizma u akciji penjanja stijenom; znati osnove prve pomoći kod karakterističnih povreda u planini i kod penjanja (uganuće, prijelomi...).

17. Plivač - spasitelj

Plivač spasitelj treba: dobro svladati tehniku više načina plivanja; uvježbati ronjenje u vodi i moru; postići izdržljivost i brzinu u svladavanju razdaljina i dubine plivanjem i ronjenjem; poznavati načine spašavanja utopljenika i uvježbanost u primjeni istih; poznavati osnovnu opremu za ronjenje s opremom i pružanje prve pomoći utopljeniku (umjetno disanje, ispumpavanje, reanimacija...).

18. Sportaš s loptom

Sportaš s loptom treba: poznavati više osnovnih sportova s loptom, njihovih pravila i uvjeta igre; dobro uvježbati više sportova s loptom (nogomet, odbojku, košarku...); aktivno sudjelovati u igri s loptom, organizaciji i suđenju pri igrama s loptom na izviđačkim akcijama; poznavati potrebnu opremu za izvođenje najraširenijih igara s loptom.

19. Sportaš na snijegu

Sportaš na snijegu treba: poznavati više sportova na snijegu i ledu, njihovih pravila i uvjeta; dobra svladavati bar dva načina kretanja na snijegu (skije, sanjke, klizaljke...); sudjelovati u sportskim aktivnostima na snijegu i ledu i organizirati sportske akcije i igre na snijegu i ledu za druge članove.

20. Streličar – strijelac

Strijelac treba: poznavati osnovna pravila sportskog korištenja lakog streljačkog oružja, te luka i strijele, osnovne načine natjecanja u ovim sportskim granama; svladavati rukovanje lakim streljačkim oružjem, te lukom i strijelom; ostvariti dobre (amaterski) rezultate kod gađana ovim sredstvima; sudjelovati u natjecanjima iz ovih sportskih grana i organizirati obuke i natjecanja iz ovih sportskih grana za druge članove.

21. Veslač

Veslač treba: poznavati više vrsta čamaca pokretanih veslima (sportskih i tradicionalnih); dobro savladati tehniku veslanja; sudjelovati u uvježbavanju veslanja, kao i u veslačkim turama (kanuom, čamcem i sl.); prenositi veslačka znanja drugim članovima i organizirati akcije s primjenom ove sportske discipline.

22. World Scout

World Scout treba: dobro poznavati povijest skautskog pokreta svijeta (WOSM), ustrojstva WOSM-a, i akcije koje se organiziraju na svjetskoj i europskoj razini; sudjelovati u međunarodnim skautskim aktivnostima uz aktivnu pripremu i organizaciju za naše sudionike; poznavati bar jedan svjetski jezik za međunarodno sporazumijevanje, poznavati nekoliko nacionalnih skautskih asocijacija, ali i glavnih značajki dotične zemlje (geografskih, kulturoloških i gospodarskih); održavati pojedinačne kontakte i ugošćavanje inozemnih skauta; sudjelovati u organizaciji ugošćavanja skupine inozemnih skauta; prenositi znanje iz ove oblasti i proširenje suradnje na druge članove; izraditi priručna didaktička pomagala (zidne novine, mape, prezentacije) s temom upoznavanja inozemnih skauta i svjetskog skautskog pokreta.

23. Informatičar

Informatičar treba: dobro poznavati rukovanje osobnim računalom, osnovnih tehničke karakteristike osobnih računala; uspostavljati vezu i komunikaciju putem računalne mreže (e-mail, WWW...); poznavati osnovne programske jezike, izraditi jednostavne programe za potrebe organizacije; dobro poznavati korištenje-pretraživanja internet informativne mreže; sudjelovati u uređenju izviđačkih informativnih stranica na informatičkoj mreži i sudjelovati u akciji JOTI.

24. Animator – zabavljač

Animator zabavljač treba: dobro poznavati smisao i ciljeve kulturno-zabavnih aktivnosti u izviđačkoj organizaciji, organizacijske elemente više načina provođenja kulturno-zabavnih aktivnosti u izviđačkoj organizaciji (čajanke, obljetnice, kvizovi, priredbe, logorske vatre, izložbe, plesovi, slušaonice, tribine); izraditi organizacijski scenarij i voditeljske zadatke za neke od navedenih aktivnosti te ih primijeniti; aktivno voditi neke od aktivnosti iz ove oblasti izviđačkog rada; posjedovati bilježnicu ili priručnu literaturu izviđačkih pjesama, igrokaza, skečeva i sl.

25. Umjetnik – glazbenik

Umjetnik glazbenik treba: poznavati osnovne načine glazbenog izražavanja, znati čitati notne zapise; vješto muzicirati s nekim glazbenim instrumentom; poznavati osnovne pravce u glazbenoj povijesti; poznavati osnovne činjenice iz života i djela nekih značajnijih glazbenih stvaratelja; posjećivati glazbene priredbe, prezentirati glazbene točke na nekoj izviđačkoj aktivnosti; prenositi znanje glazbene kulture na druge članove i putem didaktičkih pomagala (zidnih novina, plakata, slušaonica...).

26. Umjetnik - likovnjak

Umjetnik likovnjak treba: poznavati osnovne načine likovnog izražavanja; vješto baratati nekom likovnom tehnikom; poznavati osnovne pravce u likovnoj povijesti; poznavati osnovne činjenice iz života i djela nekih značajnijih likovnih stvaratelja, prezentirati likovnjačke teme na nekoj izviđačkoj aktivnosti, u izradi novina i sl.; posjećivati izložbe i likovne priredbe; prenositi znanje likovne kulture na druge članove i putem didaktičkih pomagala (zidnih novina, plakata).

27. Umjetnik – literat

Umjetnik literat treba: poznavati osnovne načine literarnog izražavanja, osnovne pravce u književnosti; nekoliko najistaknutijih književnika predstavnika različitih književnih pravaca i njihovih djela, osnove pravopisa hrvatskog jezika; pisati literarne sastavke; voditi brigu o ljetopisu neke izviđačke jedinice i primjena literarnog stila u popunjavanju istog; aktivno sudjelovati u izviđačkim kulturno-zabavnim aktivnostima s vlastitim literarnim uradcima; izrađivati literarne priloge za izviđačke novine i prenositi znanje iz ovog područja i na druge članove.

28. Ljubitelj umjetnosti

Ljubitelj umjetnosti treba: poznavati osnovne karakteristike svih smjerova umjetničkog izražavanja, neke od umjetničkih pravaca, njegove povijesne faze razvoja, neke važnije stvaratelje u raznim pravcima umjetničkog iskaza; organizirati prezentacije nekih dostignuća umjetničkog stvaralaštva na izviđačkim akcijama i aktivnostima, posjećivati i organizirati posjete za druge članove nekih umjetničkih prezentacija i ustanova; izrađivati didaktička pomagala radi prenošenja znanja i promicanje interesa za područje umjetničkog stvaralaštva.

29. Novinar

Novinar treba: poznavati osnovne karakteristike djelovanja i funkcije javnih medija, karakteristike formiranja iskaza kroz javnu riječ (kroz novine, radio, TV, internet), gramatička i pravopisna pravila književnog jezika, više načina novinarskog iskaza (intervju, reportažu, vijest, komentar itd.); aktivno surađivati u izviđačkim novinama na svim razinama; organizirati izradu osnovnih novinarskih uradaka u svojoj udruzi (džepne, zidne novine, ljetopisi i sl.); prirediti novinarski iskaz za javne medije o nekoj izviđačkoj aktivnosti.

30. Fotograf

Fotograf treba: poznavati osnove tehnike fotografije i fotografiranja, glavne tipove foto-aparata na aktualnom tržištu i njihove glavne karakteristike, osnove izrade c/b fotografije u priručnom laboratoriju; aktivno pratiti foto-zapisom izviđačke aktivnosti, sudjelovati u izradi ljetopisa i izviđačkih novina; poznavati osnove tehnike video-snimanja, uspješno organizirati, scenografski uobličiti kraći amaterski video, ili foto prikaz sa neke izviđačke aktivnosti.